

Denia Acatistului Bunei Vestiri sau Slujba [Imnului Acatist](#) este oficiata in fiecare an, vineri seara, in saptamana a V a a Postului Sfintelor Pasti. Sarbatoarea isi are originea in interventia miraculoasa a Fecioarei Maria in timpul atacarii Constantinopolului de catre persi si avari, in 7 august 626. In timp ce imparatul Heraclie se afla intr-o expeditie in Orient, departe de Constantinopol, Patriarhul Serghie a facut procesiuni cu lemnul Sfintei Cruci, cu icoana "nefacuta de mana" a lui Hristos si vesmantul Maicii Domnului si a incurajat poporul sa inalte rugaciuni catre Nascatoarea de Dumnezeu. Ravna locuitorilor a fost atat de intensa, incat au reusit sa respinga inamicul. In semn de multumire, intreg poporul capitalei a petrecut noaptea victoriei cantand in picioare Imnul Acatist in biserica Maicii Domnului de la Vlaherne.

Comemorarea zilei de 7 august, ca zi de ajutor dat de Dumnezeu impotriva dusmanilor, a fost mutata in secolul al VIII-lea pe data de 25 martie, de Patriarhul Gherman. In secolul al IX-lea, aceasta era sarbatorita la sfarsitul Postului Sfintelor Pasti, iar mai tarziu a fost fixata in saptamana a V-a din Postul Mare.

In lucrarea "Triodul explicat", Makarios Simonopetrul afirma ca aceasta comemorare nu este insemnata doar pentru locuitorii Constantinopolului din vechime, ci si pentru noi, cei care suntem asediati neincetat de diferite patimi.

Asadar, acum nu mai vorbim de un atac asupra unei cetati, ci de un atac asupra fiintei noastre din partea demonilor. Cerem, asa cum au cerut cei din vechime ajutor, ca si noi sa iesim din aceasta lupta victoriosi.

Deniile, slujbe specifice Postului Mare

Prin caracterul si continutul lor, deniile sunt slujbe unice in serviciul liturgic ortodox. [Deniile](#) pot fi considerate slujbe specifice deoarece sunt savarsite numai in doua saptamani ale acestuia si anume: in saptamana a cincea (Denia Canonului celui Mare, respectiv Denia Acatistului Bunei Vestiri) si a saptea (incepand cu seara [Floriilor](#) pana vineri seara, inclusiv). Cuvantul "denie" vine de la slavonescul "vdenie" si inseamna priveghere sau slujba nocturna. [Denia](#) este de fapt slujba utreniei care se savarseste in ajun, seara. Nu trebuie confundata cu privegherea care se savarseste in ajunul praznicelor mai importante.

Acatistul ca gen imnografic

[Acatistul](#) (de la gr. Akathistos) este un imn de lauda alcatuit din 13 condace si 12 icoase, care descriu si proslavesc episoade din viata si minunile Mantuitorului nostru Iisus Hristos, ale Maicii Domnului sau ale unor sfinti. In sens propriu, cuvantul "akathistos" inseamna "a sta in picioare", ceea ce indica faptul ca cei ce ascultau acest imn nu stateau in genunchi (care este un alt fel de sedere), ci drepti, in picioare. Acatistul are la origine condacul bizantin, un poem alcatuit din 18-24 de tropare sau strofe, fiecare cu cate 20-30 de versuri, aranjate in acrostih (in ordinea alfabetica greceasca), fiecare strofa avand acelasi numar de silabe si aceleasi accente metrice ca si prima strofa. Aceste tropare erau precedate de o strofa aparte, ce avea in comun doar glasul (nu si melodia) si refrenul. Reprezentantul prin excelenta al acestui gen imnografic foarte cultivat in literatura bizantina este [Sfantul Roman Melodul](#), in cantarile caruia condacul bizantin atinge dezvoltarea maxima si perfectiunea.

Acatistul Bunei Vestiri - origine si autor

Cel mai vechi imn de acest gen care s-a pastrat in intregime in cartile de ritual (Ceaslov si [Triod](#)) si se intrebuinteaza inca in serviciul bisericii, in extensiunea lui de odinioara, este Acatistul Bunei Vestiri sau al Maicii Domnului, care se citeste in cadrul Deniei din seara de Vineri a Saptamanii a cincea din [Postul Mare](#). Acesta reprezinta o inflorire a poeziei

liturgice, nic o alta compositie neegaland-o prin frumuseti si popularitate la crestinii ortodocsi pana in zilele noastre. Acatistul Bunei Vestiri a servit ca model pentru numeroase imnuri liturgice alcatuite mai tarziu in cinstea sfintilor sau a unor sarbatori care, desi iau forma si extensiunea condacelor de odinioara, nu se mai numesc condace, ci acatiste. Denia Acatistului Bunei Vestiri reprezinta un oficiu votiv pentru eliberarea cetatii si un imn centrat in principal pe [Buna-Vestire](#). Multa vreme sinaxarele i-au atribuit redactarea patriarhului Serghie al Constantinopolului (sec. VII) in urma salvarii Constantinopolului de invazia persilor si avarilor din 7 august 626.

Pana nu de mult savantii moderni, bazati mai cu seama pe analiza atenta a textului pareau sa fi ajuns la un consens in ce priveste atribuirea [imnului Acatist](#) lui Roman Melodul. Recent insa, specialistii inclina sa impinga datarea compunerii lui inainte de Roman Melodul.

Acatistul Bunei Vestiri si randuiala tipiconala a Postului Mare

Acatistul Bunei Vestiri este un imn de lauda si multumire adresat Fecioarei Maria, alcatuit din 13 condace (astazi, condacul este doar o strofa scurta) si 12 icoase (strofa mai lunga, ce dezvoltă tema condacului, sub forma stihurilor ce incep cu exclamatiile "Bucura-te!"). Impreuna cu acatistul se canta Canonul Bunei Vestiri, alcatuirea lui Iosif Imnograful, care-i imprumuta unele expresii si ii este asemanator prin forma, amplificand salutarea ingerului ("Bucura-te!") si legand de ea expresii antinomice ce exprima realizarea in Fecioara Maria a prefiguratiilor [Vechiului Testament](#) si caracterul neinteles al intruparii. In acest sens, Maica Domnului este numita "noul rai", "scara lui Iacob", "marea" care l-a inghitit pe faraonul spiritual, "piatra" din care a tasnit apa care i-a adapat pe evrei in pustie si "stalpul de foc" care i-a calauzit, "pamantul fagaduit" si "mana", "[rugul aprins](#)", "lana acoperita de roua a lui Ghedeon", "sfesnicul", "vasul cu mana" si adevaratul "cort al marturiei" etc. Canonul este cantat impreuna cu "irmoase" care nu sunt insa ale lui Iosif, ci sunt atribuite [Sfantului Ioan Damaschinul](#). Acestea au cunoscut un foarte mare succes in imnografia bizantina, fiindca le regasim adeseori intrebuintate in cult sub forma catavasiilor Bunei Vestiri. Acest adaos a permis in acelasi timp afirmarea clara a legaturii Acatistului cu praznicul Bunei-Vestiri si proiectarea acestuia din urma in inima ciclului liturgic mobil.

Motivul introducerii citirii Acatistului in timpul Postului Mare il constituie nu doar apropierea de praznicul Bunei Vestiri, ci si invatatura mariologica si hristologica pe care o cuprinde, in nasterea feciorelnica fiind recapitulate si realizate toate figurile Legii si ale Profetilor, caci ea este realizarea Marii Taine a planului mai inainte de veci al lui Dumnezeu cu privire la creatia Sa.

Sursa: CrestinOrtodox.ro